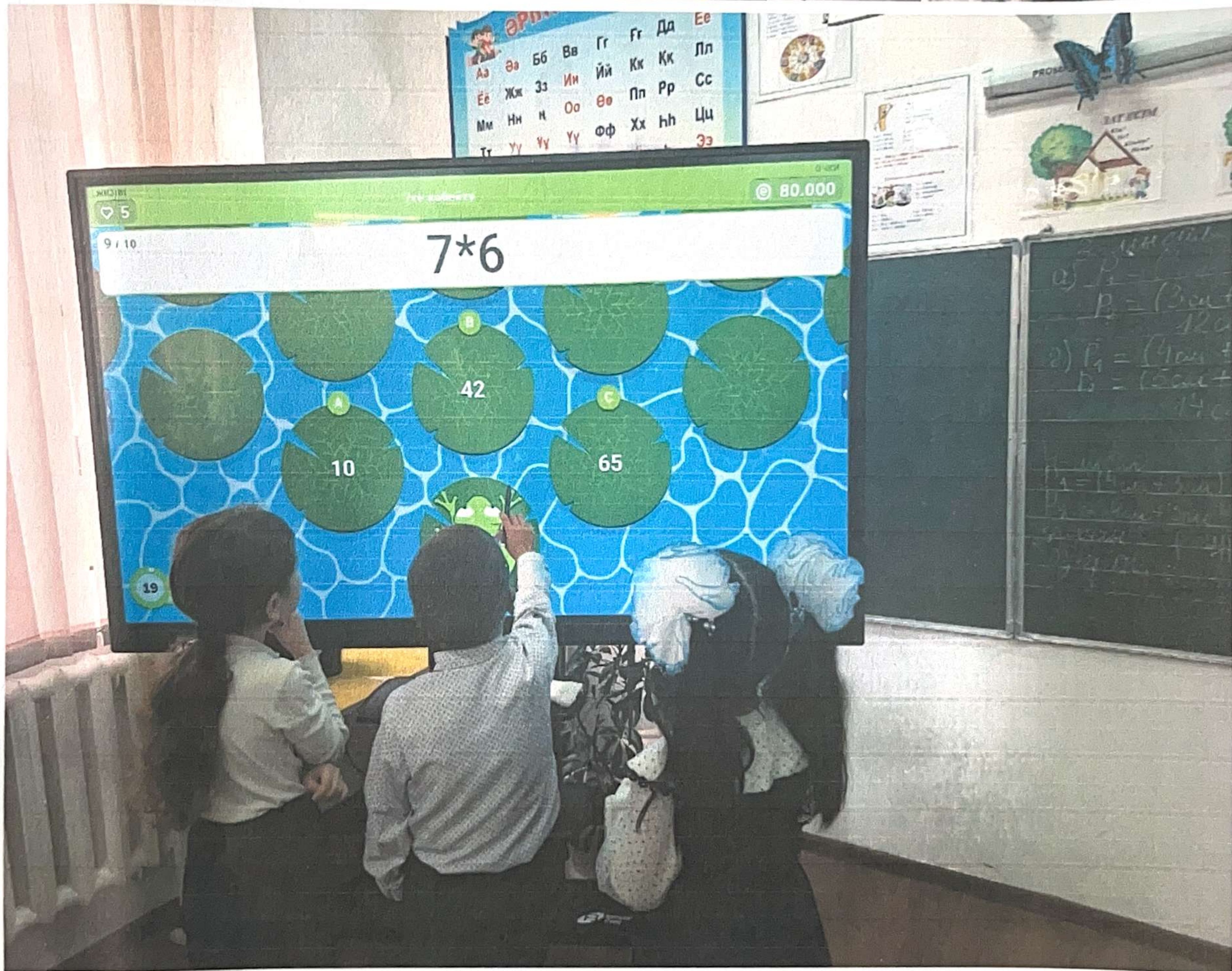
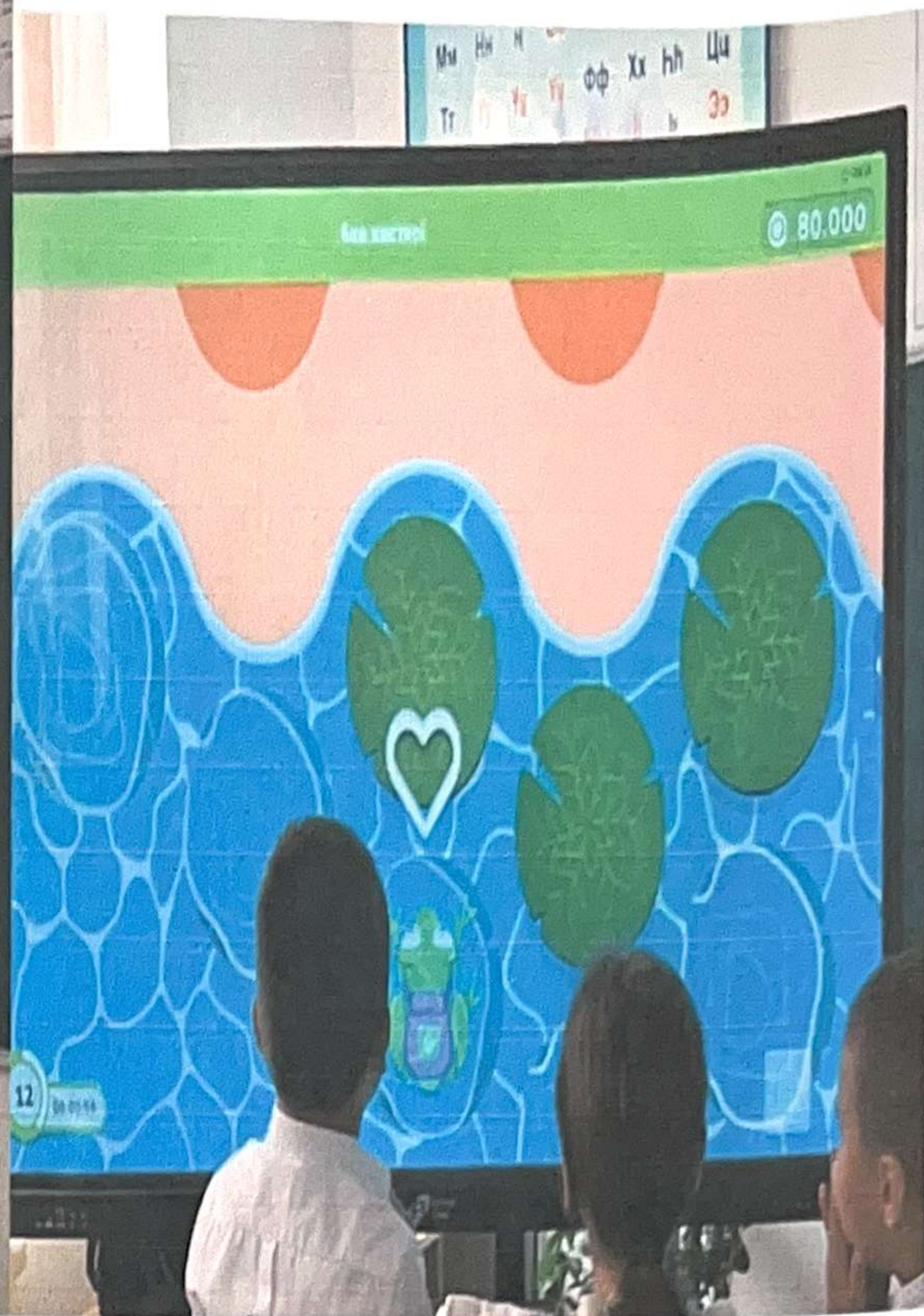
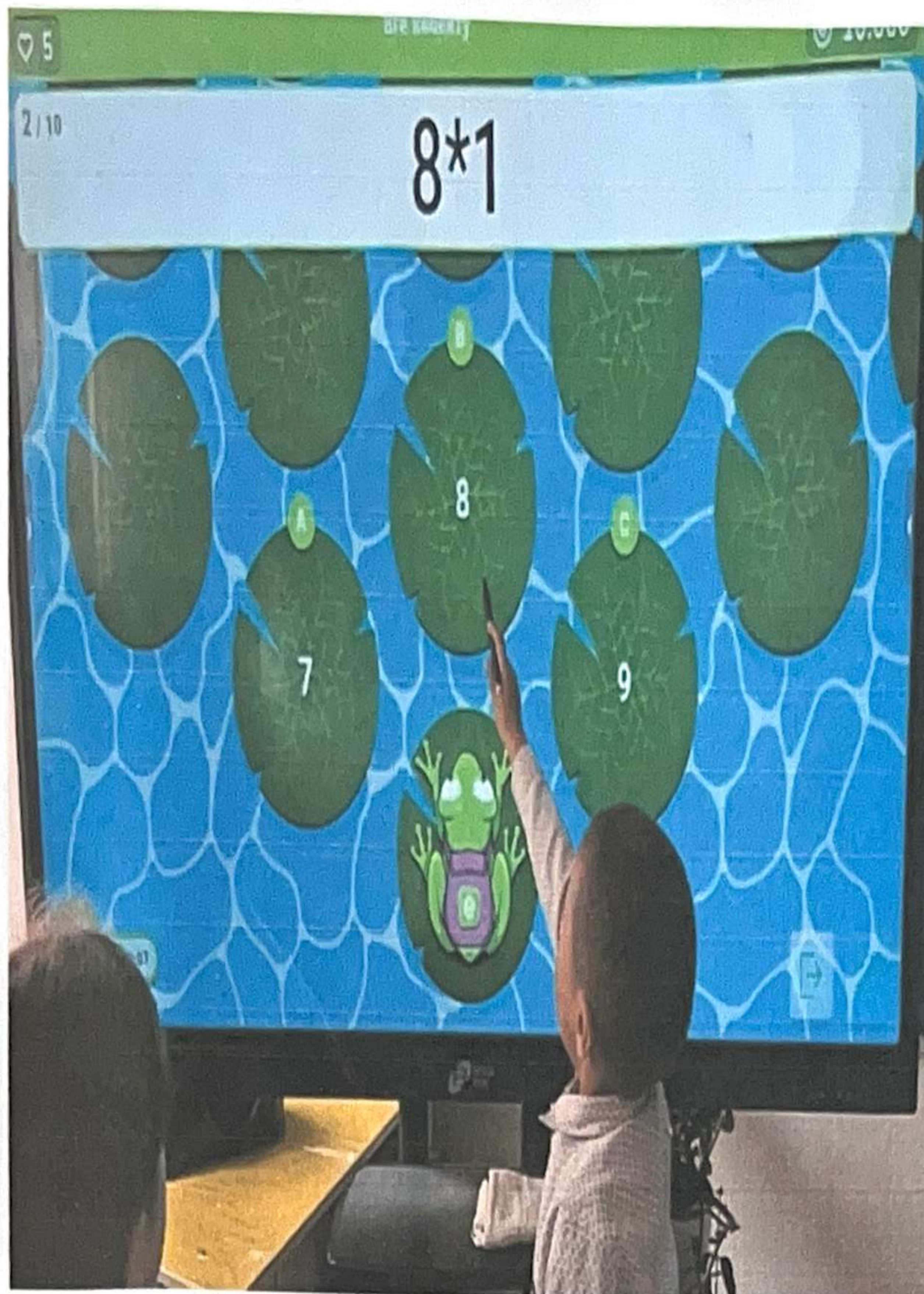

2 «Ж» сыныбына жүргізілген зерттеу жұмыстарының анықтамасы

Мектеп жұмысы мен оқушы жетістіктерін өрістетуге негізгі тұлға-ұстаз болғандықтан, ал сол ұстаз заман талабына сай болуы үшін қоғам ұстаздан әрқашан ізденуді, білімін жетілдіруді, жан-жақты, білікті болуды талап етеді. Уилям Уарт «Жәй мұғалім хабарлайды, жақсы мұғалім түсіндіреді, керемет мұғалім көрсетеді, ұлы мұғалім шабыттандырады» деген екен. Бұл дегеніміз өскелең болашағына жауапты мұғалімдер.

Мұғалімнің кәсіби білімін жетілдірудің ең бір тиімді әдісі бұл Lesson Study. Lesson Study - мұғалімдер тәжірибесі саласындағы білім жетілдіруге бағытталған ынтымақтастық педагогикалық тәсіл. Lesson Study – ге жоспарлау, оқыту, қадағалау, оқыту мен оқуды талдау, өз қорытындыларын тұжырымдап, құжаттарды бірлесіп жүзеге асыратын мұғалімдер тобы қатысады. Lesson Study -дің циклін өткізген соң мұғалімдер педагогикалық тәсілдерді түрлендіріп немесе жетілдіріп, кейіннен ашық Lesson study , таныстырылым өткізу, баспада жариялау арқылы әріптестеріне таратады.

Lesson Study циклін өткізу үшін зерттеу жұмыстарын жоспарлап ағылшын пән мұғалімі Бекмұратова Г., бастауыш сынып мұғалімі Әжен Г.А., орыс тілі пән мұғалімі Кальменова Р., музыка пәні мұғалімі Айтуғанова Н.І., цифрлық сауаттылық пән мұғалімі Сопиева Ж.Е., мұғалімдерден топ құрылды. Lesson Study тәсілін жүзеге асыру үшін топ мүшелерімен ақылдаса келе, «Деңгейлеп, саралап оқыту технологиясын қолданудың тиімділігі» тақырыбы бойынша 2 «Ж» сыныбында Lesson Study жүргізу жоспарланды. Сыныпта- 25 оқушы. 12 ер бала, 13 қыз бала. Сыныпта оқу озаты -4, оқу екпіндісі - 11. Жалпы сыныптың білім көрсеткіші – 57,69 % құрайды. Сыныптың білім деңгейі мен сыныптың белсенділігі мен бәсекелесе, жарыса оқу деңгейі орташа. Сондықтан осы сынып оқушылардың таным белсенділігін арттыру, қызығушылығын ояту, білім сапасын көтеру тандалды.

Оқушылар АВСД деңгейлеріне бөлінді, өйткені сыныпта Ерланқызы Адина үйде оқытылатын оқушы болатын.

Бірінші сабақ тақырыбы: «Дара және күрделі етістік»

Бірінші Lesson Study-ды талқылау барысында озат оқушылардан күткен үмітіміз ақталды. Оқушыларға сабаққа қолданылған әдіс тәсілдерін, материалын толық көлемде меңгеріп, өзідерін көшбасшы ретінде таныта білді. Орта деңгейдегі оқушыларға топтық жұмыстар берілді, бұл оқушылардың белсенділігі мен қызығушылығының артуына алып келді. Сабақта «Плюс-минус» және «Сөзжұмбақ» әдістерін қолданды, оқушылар ерекше белсенділік танытты. С деңгейдегі оқушылар сабақ барысында сабаққа қатысып отырды. Оның сабаққа ынтымағының көтерілгені көрініп тұр. Берілген тапсырманы қызығушылықпен орындап отырды. С деңгейлі оқушы Жігерге жазуын түзету мақсатында жазбаша жұмыстар берілді. Ауызша дара және күрделі етістікт жайлы сұрақтар қойылды. Мұғалім мен оқушылардың көмегімен жауап беруге тырысты.

Бұл кезеңде бірінші Lesson Study кезінде анықталған кемшіліктер жойылды. Оқушылардың нәтижесін жақсарту үшін Lesson Study — де шығармашылық жұмысқа көбірек көңіл бөлу, оқушылардың өзіне айтқызу, кез-келген ситуациядан өздігінен шығу, сабақта проблемалық сұрақтарды өмірмен байланыстыра отырып қою, топтар арасында бәсекелестікті арттыратын тапсырмалар беру, тапсырмаларды сын тұрғысынан ойлау арқылы бағыттап беру деген мәселелер ескерілеісін деген пікірлер айтылды. Бұл пікірлер екінші Lesson Study-де өткізілетін сабақ жоспарына енгізілді.

Екінші сабақ: Математика, пән мұғалімі: Әжен Г.А

Тақырыбы : «Көбейту мен бөлуге берілген есептер».

Екінші Lesson Study барысында қолданбалы есептерді шешу әдісі, өзін-өзі бағалау әдістері қолданылды. Мәтінді есептердің көмегімен оқушылардың сыни тұрғыдан ойлау қабілеттері артып, өздеріне артылған міндеттерді орындай білді. Оқушылар өрнектерді түрлендіру түрлеріне байланысты жұптық тапсырмалар және "Деңгейлік есептер" арқылы топтық тапсырмаларын шығарды. Оқушылар теориялық білімдерімен ұштастыра білді. Сабақ соңындағы талдау жүргізу арқылы екі оқушының сабаққа деген қызығушылығы төмен болмағанын анықтадық. Сабақ беруші мұғалімнің басты міндеті оқушы бойында сабаққа деген қызығушылықты ояту, әрбір кезеңдердегі қозғалысты бақылау, болдыру. Сабақтағы А, В, С, Д оқушыларының іс-әрекетін бақылау үшін зерттеу тобындағы мұғалімдерге жеке-жеке тапсырмалар ұсынылды. Сабақ соңында жүргізілген рефлексия көрсеткендей: оқушыларға сабақ өткізу әдісі, ондағы шығарылған есептер ұнады. Сонымен, Lesson study зерттеу жобасы бойынша алған нәтижелер келесідей болды:

А оқушы: күрделі тапсырмаларды жеке талдайды және топ мүшелерінің пікірлерін ескере отырып, ортақ шешім, қорытынды жасай алады;

В оқушы: топтағы жүргізілген іс-әрекеттерді өз ойымен, толық жеткізе алады және өзіндік бағалаудың объективті болу керектігін түсінеді.

С оқушы: процесті бақылайды, топ мүшелері атынан спикер ретінде ой білдіреді, кейбір есептерді, тапсырмаларды сыныптастары көмегімен орындайды, қиындықтарды көтере алады және өз мүмкіншіліктерін біледі.

Д деңгейлі оқушы формулаларды дәптерге көшіріп жазып, қосу, алу амалдарын орындай алатынын көрсетті. Осының нәтижесінде зерттеудегі А, В, С, Д оқушыларының өзін-өзі реттеу, қалыптастыру, өз бетінше білім алу және математикалық білімін дамыту қабілеттерінің өсуін байқадық.

Бұл кезеңде екінші Lesson Study-де жіберілген кемшіліктерге талдау жасалып, олар түзетілді. Әр оқушының ойын жеткізуіне мүмкіндік туғызу, оқушы ойының дамуына қолдау көрсету, алған білімдерін өмірде дұрыс пайдалана білу секілді мәселелер үшінші Lesson Study-де қамтылуы керектігі айтылды. Бұл пікірлер үшінші Lesson Study өткізілетін сабақ жоспарына енгізілді.

Үшінші сабақ: Орыс тілі, пән мұғалімі: Кальменова Р. Тақырыбы: «Наши домашние животные». Үшінші Lesson Study барысында озат оқушылар ерекше көзге түсіп, өзін нағыз көшбасшысы ретінде топ мүшелеріне көмектесіп, оларды тапсырма орындауға итермелеп отырды. Соңында өз тобының мүшелерін бағалады.

Ал ВС деңгейдегі оқушы Ернұр тапсырмаларды орындауға көп шықты. Себебі оның тобында орта деңгейдегі оқушылар болды. Берілген тапсырмаларға белсене қатысып отырды. Сұрақтарға дұрыс жауап берді.

Оқушылар топтан қалып кетпеуді ойлап, барынша сабаққа атсалысуға тырысты. А деңгейдегі оқушылар бұл сабақта да алдына жан салмады. Берілген тапсырманы мүлтіксіз орындап, қойылған сұраққа жауап беріп отырды. Қандай сұрақ қойса да, тез жауап беріп тапсырманы тез орындады.

Үшінші Lesson Study сәтті өтті.

Зерттеу тобындағы мұғалімдердің жүргізген бақылауларына талдау жасай отырып, оқушылардың СТО қабілеті артқанын, сыныптағы психологиялық ахуалдың жақсарғанын, бір-бірімен диалог жүргізу арқылы өз ойларын негіздей алатындығын байқадық. Сабақтарда топтық жұмыс кезінде оқушылардың арасында жүргізілетін диалог олардың сыни тұрғыдан ойлау қабілеттерін дамытуға мүмкіндік берді. С деңгейдегі Онғар Жігер оқушымыздың ерекше көңіл бөлу керектігін байқадық. «Білемін, Білгім келеді Білдім» ауызша кері байланыс алынды. Пән мұғалімдерінен кері байланыс ала отырып, комиссия мүшелері Д деңгейіне өткізіуге ұсыныс жасады. Себебі сабақ үстінде тұрып кетеді, оқушыларға сабақ айтқызыбайды, тақтаға шықпай балдарды ұрады мен жазамын деп, мұғалімді тыңдамайды, қызу қанды аушушаң, тапсырманы тыңғылықты орындамайды, бәріне кедергі жасайтынын байқадық.

Lesson Study зерттеу жобасында, мұғалімдер оқушыларды бақылау дағдысын дамытты; Бұл зерттеу материалдары сабақ беретін мұғалімдер үшін маңызды болды.

Тәжірибедегі «белсенді емес сыныптың» мәселесі бірден шешілмейді, бірақ оқушыны топтық жұмысқа тарта отырып, ашық сөйлесу, пікірін тыңдау арқылы ортаға бейімдеуді және «оқушы-мұғалім», «оқушы-оқушы» үдерісін үнемі дағдыға айналдырсақ, үнемі оқушы пікірімен санаса отырып, оларға ұнайтындай әдістерді қолдана отырып сабағымызды жоспарласақ ғасырдың талабына сай сындарлы ой айта алатын жеке тұлға тәрбиелей аламыз деген ойға келдік.

Бұрынғы тәжірибемізде сабақ жоспарларын бірігіп құру, сабақты бірігіп зерттеу, бақылау, проблемаларды бірігіп шешу деген бұрын болмаған еді, Lesson Study мұғалімдердің кәсіби біліктілігін көтерудің, білім жетілдірудің, тәжірибе алмасудың оңтайлы әдісі екендігіне көзіміз жетті. Оқушы тақырыпты жақсы меңгеруі үшін бірнеше сабақ бойы түрлі әдістерді

қолданып, бақылап, зерттеп, соңында тиімді тәсілді анықтау арқылы жетістікке жетуге болады.

«Адамның адамшылығы ақыл, ғылымы, жақсы ата, жақсы ана, жақсы құрбы, жақсы ұстаздан болады» деп ұлы Абай атамыз айтқандай қай кезде де мұғалім мектептегі негізі тұлға болып қала бермек, себебі оқушы білімді өз бетімен меңгеруі үшін оған жетекшілік қызмет атқаратын мұғалім. Lesson Study- оқушыға саналы білім беруді көздеген бір мақсатқа жұмылған ұстаздар шеберханасы десек артық айтқандық емес. Әжен Г сабағында «икемді» тәсілдерді қолданды.

Командалық өзара әрекеттестік.

Сыртқы бағалаудың орнына ішкі бағалау. Бұл әдіс қандай нәтиже берді?

Білім алуға ынтасын арттырды, өз бетінше білім алу мен өзін дамыту жетілдіруі, оқуға деген жауапкершілікті қалыптастырды, басқалармен үйлесімді тапсырма орындауды, өз бойында икемді дағдыларын дамытады, ал бұлар кейінен шынайы өмірге бейімделіп кетуге жол ашады.

Lesson Study-ді меңгеруі, жүргізуі мұғалімдердің оқу мен оқыту тәжірибесін жан-жақты жетілдіруінде маңызды ҚҰРАЛ екенін білдім.